

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1566 usque ad annum 1572

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1772

VD18 90118634

§. 89. Pii V. Papæ diploma in favorem Florentini Ducis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67213](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67213)

Sæcul. XVI.

A. C. 1569.

Bull. tom. 3.

Const. Pii V.

80. & 82.

Eodem anno Pius V. aliam adhuc non minus severam promulgabat Constitutionem contra quoscunque, qui statum, res, & personas officii Inquisitionis, eorumque fautores conscios, & complices offenderent, aut eorum officii sese opponerent.

Porro neminem latet, quod hic summus Pontifex sacræ Inquisitionis auctoritatem toto studio tueri intentus fuerit: insuper etiam Pœnitentiariæ officium reformabat, & casus, ac præsumptiones in causis confidentiæ beneficiæ, contra quoscunque, etiam Cardinales declarabat tanquam omnino irritas.

§. LXXXIX.

Pii V. Papæ diploma in favorem Florentini Ducis.

Const. Pii V.

88.

Ciacon. t. 3.

pag. 993.

Jam dudum de Sedis prærogativa inter Alphonsum Ferrariæ, & Cosmam Florentiæ Ducem ingens fervebat contentio, cum vero Pium V. Papam Cæsaris animus ad hæc dissidia componenda propensus minime lateret, hinc vindicata sibi hujus causæ cognitione nullo ferme negotio solus totum dissensionis fomitem extinxit, cum Cosmam, cui clam favebat, Magnum Etruriæ Ducem crearet. Hujus declarationis Diploma die vigesima quinta Augusti datum

Sæcul. XVI.
A.C. 1569.

datum est, in quo hæc leguntur: „Ro-
 „manus Pontifex in excelso militantis
 „Ecclesiæ Throno disponente Domino
 „super gentes, & Regna constitutus
 „post perlustratas suæ indefessæ mentis
 „acie Orbis Christiani Provincias, cir-
 „cumspecta sua providentia præclaros,
 „ac principes viros, qui de sancta Sede
 „Apostolica, fideque Catholica bene
 „mereri videntur, singulari suæ benigni-
 „tatis clementia, quantum sibi ex alto
 „conceditur, augere, eosque insignibus
 „ornamentis, ac speciosis honorum ti-
 „tulis decorare, atque illustrare con-
 „suevit.

„Sane cum & nos in primis atten-
 „deremus, quod dilectus filius vir Cos-
 „mus Medices Reipublicæ Dux, majo-
 „rem indies suæ eximie virtutis splen-
 „dorem, ferventiorumque Catholicæ
 „Religionis cultum, & in administran-
 „da justitia præcellens studium, ex eo
 „tempore, quo imperare cœpit, nus-
 „quam prætermisum, laudabiliter præ-
 „ferre non cesset: quod omnibus in
 „occasionibus, nobis, ac Prædecessori-
 „bus nostris, & Apostolicæ Sedi, prom-
 „pto, ac libenti animo obsequi semper
 „studuerit: quod nos, & eandem Sedem
 „ab ipso nostri Pontificatus initio con-
 „tinuato debitæ reverentiæ honore co-
 „luerit, mandatis nostris filiali obedien-
 „tia

Sæcul. XVI
A.C. 1569.

„tia paruerit, honestis nostris petitioni-
„bus obsequentissime morem gesserit:
„quod a nobis requisitus, cœpta nostra
„pecuniis, peditatu, equitatuque ab-
„riter iuuerit, præsertim pro ferendo
„auxilio Charissimo in Christo Filio no-
„stro Carolo Francorum Regi Christia-
„nissimo, adversus ejus rebelles, &
„hæreticos, centum etiam aureorum
„millia ultra alia illi mutuando, ho-
„ratu nostro id fecerit: quod majora
„si usus venerit, ad Catholicæ fidei
„defensionem, & incrementum se præ-
„stiturum ultro polliceatur.

„Quod pro inclyta ejus in Deum
„pietate, superioribus annis, militiam
„S. Stephani, ad sanctæ fidei exalta-
„tionem, ac propagationem instituerit,
„bonis ditaverit, & ampliaverit: quod
„universæ prope Provinciæ Etruscæ in-
„perscrutabili Dei judicio ad summæ
„dignitatis potestatem civium florenti-
„norum assensu vocatus felicissime præ-
„sit, ac dominetur: quod delatum sibi
„admirabiliter Principatum admirabi-
„lius regat, & moderetur, illumque in-
„comparabili prudentia, ac sapientia,
„in pacis, ac justitiæ amœnitate, ab-
„sineunte ejus ætate diligentissime con-
„tineat, & conservet.

„Quod terra, marique præpotens
„existat: quod piratis, facinorosis, si-
„cariis,

sæcul. XVI.
A. C. 1569

„cariis, quietis, & otii turbatoribus,
 „ne non nostris, & hujus sanctæ Sedis
 „rebellibus, & adversariis hostis acer-
 „rimus, scelerumque, & delictorum
 „severus vindex sit: quod numerosa,
 „ac frequenti populorum ei subditorum
 „Deo benedicente multitudo, copio-
 „sis, grandibusque redditibus, & am-
 „plissimis proventibus gaudeat, & frua-
 „tur. Quod validus peditum, & equi-
 „tum numerus in omnes usus ei præ-
 „sto semper esse possit: quod quamplu-
 „res florentissimas Urbes, tam Cathed-
 „ralium, quam earum nonnullas Me-
 „tropolitanarum Ecclesiarum dignitate
 „insignes, ac studiorum generalium
 „Universitatibus ornatas, munitissimos
 „portus, validissimasque arces, loca
 „tutissima, triremium classem paratam,
 „& instructam tam ad Tyreeni sui ma-
 „ris, quam etiam ad nostræ Oræ ma-
 „ritimæ tutelam habeat: quod rerum
 „omnium copia, ditionis amplitudine,
 „locorum ubertate, continua vitæ feli-
 „citate, demumque gentis celebris ad-
 „modum, & opulentæ viribus firmissi-
 „me subnixus vigeat: quod cuncta hæc
 „ipsa bona per immensam Dei omnipo-
 „tentis benignitatem sibi elargita, ad
 „divinum honorem, & gloriam para-
 „tissima semper fore profiteatur.,,

„Quod

Sæcul. XVI.

A.C. 1569.

„Quod absoluta potestate ratione
 „beri, & directi domini Florentini ne
 „mini sit subjectus, ita, ut juxta di
 „stinctionem piæ memoriæ Pelagii
 „militer Romani Pontificis Prædecesso
 „ris nostri, uti Rex, & magnus Dux
 „ac Princeps merito existat, & inter
 „ceteros magnos Duces, ac Principes
 „re ipsa esse, ceneri. & connumerari
 „possit, & debeat.,

„Nos igitur tot, ac tantis ratione
 „bilibus, dignisque de causis, claris
 „simis quoque ipsius Cosmi Ducis erga
 „nos, & Sedem eandem meritorum,
 „& officiorum monumentis inducti, fir
 „maque spe freti, quod is, & ejus Soc
 „cessores, collati nostri in eos benefici
 „memores debitam nobis, futurisque
 „Romanis Pontificibus grato animo
 „dei, ac devotionis sinceritatem, per
 „petuo exhibere, conservareque stude
 „bunt. Attendentes etiam, quod sane
 „plurimi facimus, dictum Cosmum Du
 „cem, ac dilectum filium nobilem vi
 „rum Franciscum ejus filium primoge
 „nitum artibus admodum affinitatis, fan
 „guinis, & necessitudinis vinculis cum
 „charissimo in Christo Filio Nostro Ma
 „ximiliano in Imperatorem electo, &
 „maximis Christiani nominis Regibus
 „conjunctos esse, eosque a nobilissima
 „Stirpe Medicea multis honoribus, &
 „titu

Sæcul. XVI.
A. C. 1569.

„titulis decorata, & ex qua tot illust-
 „res Proceres, ac tres Romani Pontifi-
 „ces prodierunt, ortum habere; pro-
 „pterea eundem Cosmum Ducem spe-
 „cialibus favoribus, & gratiis paterne,
 „benigneque prosequi volentes, ipsum-
 „que a quibusvis excommunicationis,
 „suspensionis, & interdicti, aliisque Ec-
 „clesiasticis sententiis, censuris, & pœ-
 „nis a jure, vel ab homine quavis oc-
 „casione, vel causa latis, siquibus quo-
 „modolibet innodatus existit, ad effe-
 „ctum præsentium duntaxat consequen-
 „dum, harum serie absolventes, & ab-
 „solutum fore censentes, motu proprio,
 „non ad ipsius Cosmi Ducis, seu alte-
 „rius pro eo nobis super hoc oblatae
 „petitionis instantiam, sed ex certa
 „scientia, maturaque deliberatione, &
 „mera liberalitate nostra, ac de supre-
 „mæ nostræ Apostolicæ potestatis ple-
 „nitudine, tam dictorum Prædecesso-
 „rum, quam etiam Alexandri III. &
 „Innocentii pariter III. ac Pauli IV. si-
 „militer Prædecessorum nostrorum, qui
 „Portugalliæ, & Bulgarorum, ac Blan-
 „corum, necnon Hiberni Reges, & ut
 „tunc Dux Bohemiæ, & Rex in suis
 „literis nominari possit, respective crea-
 „runt, constituerunt, & concesserunt,
 „aliorumque Romanorum Pontificum
 „erga diversos Principes exempla se-
 „quenti.

Hist. Eccles. Tom. XLVIII.

Cc

Sæcul. XVI.

A.C. 1569.

„quentes, vestigiisque inhærentes, ut
 „potissimum ceteri Principes hoc exem-
 „plo invitati ad bene de sancta hac Sede
 „promerendum incitentur, eundem
 „Cosmum Ducem, ejusque Successio-
 „res pro tempore existentes Duces per-
 „petuis futuris temporibus in Magna
 „Duces, & Principes Provinciæ Etru-
 „riæ sibi pro maxima illius parte sub-
 „jectæ, & in ipsa Provincia respectiva
 „auctoritate Apostolica tenore præsen-
 „tium creamus, constituimus, pronun-
 „tiamus, declaramus, Magnorumque
 „Ducum Etruriæ Provinciæ, ut præ-
 „fertur, eis subjectæ, nomine, titu-
 „lo, & denominatione extollimus, &
 „amplificamus, necnon eos dictæ Etru-
 „riæ Provinciæ eis subjectæ Magnos
 „Duces, & Principes ab omnibus no-
 „minari, appellari, inscribi, dici, ho-
 „beri, censer, & tractari debere vo-
 „lumus, præcipimus, ac mandamus
 „atque Cosmum Magnum Ducem, ejus-
 „que Successores præfatos omnibus, &
 „singulis exemptionibus, immunitati-
 „bus, libertatibus, favoribus, præemi-
 „nentiis, prærogativis, indultis, præ-
 „vilegiis, aliisque quibuslibet gratis
 „& honoribus, quibus alii vere libera-
 „& directi Domini, ac Magni Duces
 „& Principes etiam ducali, aut alia quæ-
 „vis etiam majori dignitate præfulgen-
 „tes

Sæcul. XVI.
A.C. 1569.

„tes, ac quacunq̃ue libera, & absolu-
 „ta potestate fungentes, in genere, vel
 „specie, in quibuscunq̃ue locis, pom-
 „pis, sessionibus, celebritatibus, cere-
 „moniis, & actibus publicis, vel pri-
 „vatis, tam de jure, quam de consue-
 „tudine, etiam in Aula nostra Vatica-
 „na, & ubique terrarum, etiam si ali-
 „qui alii Magni, & similes Duces, &
 „Principes præsentēs fuerint, quoquo
 „modo utuntur, fruuntur, potiuntur,
 „& gaudere in futurum quomodolibet
 „poterunt, & soliti sunt, non quidem
 „ad illorum instar, sed pariformiter, &
 „absque ulla prorsus differentia uti,
 „frui, potiri, & gaudere posse, ac de-
 „bere.

„Et insuper in evidens, clarumque
 „propensæ nostræ voluntatis erga di-
 „ctum Cosmum Magnum Ducem testi-
 „monium, certamque dilectionis signi-
 „ficationem, eum amplioris quoque
 „gratiæ, & favoris prærogativa, ma-
 „xime dignum censentes, ut juxta sen-
 „tentiam Clementis quarti Prædecesso-
 „ris nostri prædicti, ex majori decore
 „ornatum Majoritas appareat digni-
 „tatis, ipsum Cosmum Magnum Ducem,
 „& ejus Successores hujusmodi regali
 „corona, ut inferius depingi mandavi-
 „mus, qua super eorum gentilibus in-
 „signibus, ad illustrius, nobiliusque ipso-
 „rum

Cc 2

Sæcul XVI.
A.C. 1569.

„ram decus, & ornamentum, uti, eam-
„que portare, ferre, & gestare, de-
„pingique, & insculpi facere libere, &
„licite possint, & valeant, motu, scientia,
„ac potestatis plenitudine similibus
„decoramus, exornamus, & insignimus,
„decoratosque, exornatos, & insigni-
„tos fore, & esse volumus. „

Postea Pius V. Alphonso Ferrariæ
Duci, quamvis Ecclesiæ beneficiario
jure obstrictus esset, minitabatur, quod
tunc, si Cosmam, prout hucusque sua
per Padum navigatione fecisset, deinceps
turbare aggrediretur, illum sua
dignitate dejicere velit.

Equidem hæc Pontificis decisio non
modo Ferrariæ Duci, sed etiam Cæsari,
ac Hispaniæ Regi insolita videbatur,
nihilominus Cosmas prærogativa
sibi a Pio V. concessa libere utebatur.
quam in rem ineunte Mense Martio cum
magnifico prorsus comitatu præmissis
etiam duobus Cardinalibus, ipse spectabili
Nobilium corona cinctus Romam contendit,
eumque Pontifex honorifice recipiens
suum ei Palatium pro diversorio
destinavit, ubi etiam Dux præstito fidei
juramento, sedique Apostolicæ obsequio
cum ingenti pompa sceptrum unicum
cum rosa sacrata a summo Pontifice accepit.